

Sygnatura akt II C 774/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 16 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie II Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Agnieszka Matusiak

Protokolant:Anna Więclawska

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2018 r. S.

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Bank Spółka Akcyjna w W.

przeciwko D. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego D. K. na rzecz powoda (...) Bank SA w W. kwotę **4 468,65zł** (cztery tysiące czterysta sześćdziesiąt osiem złotych sześćdziesiąt pięć groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 2 grudnia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego D. K. na rzecz powoda (...) Bank SA w W. kwotę **675zł** (sześćset siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. pobrać od pozwanego D. K. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę **42 zł** (czterdzieści dwa złote) tytułem kosztów sądowych.

Sygn. Akt II C 774/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 2 grudnia 2015r. (...) Bank S.A w W. złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym wystąpił o zapłatę kwoty 4.568,65 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty przeciwko D. K..

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że zadłużenie pozwanego wynika z umowy pożyczki numer (...) zawartej w dniu 14 października 2013r. Powód będący bankiem na okoliczność powyższego zadłużenia wystawił wyciąg z ksiąg bankowych po uprzednim wezwaniu pozwanego do zapłaty. Na zadłużenie pozwanego składają się: niespłacony kapitał w kwocie 3.738,55 zł, odsetki umowne od zobowiązania przeterminowanego w kwocie 730,10 zł, opłaty umowne w kwocie 100 zł. Roszczenie stało się wymagalne w dniu 23 maja 2014r. Odsetki od zobowiązania przeterminowanego zostały wyliczone za okres od dnia 13.12.2013r. do 12.01.2014r. od kwoty 194,84 zł przy oprocentowaniu 16%, za okres od dnia 13.01.2014r. do dnia 12.02.2014r. od kwoty 391,72 zł przy oprocentowaniu 16%, za okres od dnia 13.02.2014r. do 12.03.2014r. od kwoty 588,60 zł przy oprocentowaniu 16%, za okres od dnia 13.03.2014r. do dnia 13.04.2014r. od kwoty 785,48 zł przy oprocentowaniu 16%, za okres od dnia 14.04.2014r. do dnia 12.05.2014r. od kwoty 982,36 zł przy oprocentowaniu 16%, za okres od dnia 13.05.2014r. do dnia 22.05.2014r. od kwoty 1.179,24 zł przy oprocentowaniu 16%, za okres od dnia 23.05.2014r. do dnia 08.10.2014r. od kwoty 3.738,55 zł przy oprocentowaniu 16%, za okres od dnia 09.10.2014r. do dnia 04.03.2015r. od kwoty 3.738,55 zł przy

oprocentowaniu 12% i za okres od dnia 05.03.2015r. do dnia 01.12.2015r. od kwoty 3.738,55 zł przy oprocentowaniu 10%. Ponadto powód domaga się odsetek ustawowych od całości wymagalnego zadłużenia w kwocie 4.568,65 zł od dnia wniesienia pozwu.

Nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 08 grudnia 2015r. zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu.

W dniu 5 lipca 2015r. pozwany złożył sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, iż kwestionuje obowiązek uiszczenia na rzecz powoda jakiegokolwiek należności, w tym z tytułu umowy pożyczki, a roszczenia nie zostało wykazane tak co do zasady, jak i co do wysokości.

Postanowieniem z dnia 18 lipca 2017r. sprawę przekazano do tutejszego Sądu.

W piśmie z dnia 06 listopada 2018r. powód odniósł się do sprzeciwu pozwanego i wniósł o przeprowadzenie dowodów z dokumentów w postaci umowy pożyczki, wypowiedzenia umowy pożyczki wraz z potwierdzeniami odbioru. Wezwania do zapłaty, wydruku historii rachunku kredytowego, wyciągu z ksiąg bankowych. W uzasadnieniu powód podał, iż w ramach zawartej umowy pożyczki kwoty 3.937,47 zł powód zobowiązał się do terminowej spłaty rat. Wskutek braku spłaty rat umowa została wypowiedziana. Pozwany otrzymując oświadczenie o wypowiedzeniu został zobowiązany do spłaty zadłużenia, z uwagi na brak tej spłaty, zobowiązanie pozwanego zostało postawione w stan natychmiastowej wymagalności. Mimo kierowania do pozwanego pism informujących o obowiązku spłaty do dnia dzisiejszego pozwany nie spłacił tego zadłużenia. Ponadto powód podał, iż pozwany dokonując wpłaty na rachunek bankowy nr (...) (obecnie (...)) potwierdził fakt istnienia umowy i wynikającego stąd zadłużenia, uznając tym samym to zadłużenie. Ponadto powód wskazał, iż przedstawił szczegółowe wyliczenie wysokości roszczenia, które znajduje potwierdzenie w wyciągu z ksiąg banku. Pozwany spłacając tylko jedną ratę pożyczki w sposób oczywisty sprzeniewierzył się zasadzie lojalności kontraktowej, a złożony przez niego sprzeciw służy jedynie przedłużeniu postępowania zmierzającego do wyegzekwowania należnej kwoty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 października 2013r. D. K. zawarł z (...) Bank S.A. we W. za pośrednictwem Euro-net sp. z o.o. w W. umowę pożyczki numer (...) w kwocie 3.937,47 zł na okres 20 miesięcy ze spłatą ratalną w kwotach po 196,88 zł do 13. dnia każdego miesiąca na rachunek prowadzony w (...) Banku S.A. o numerze (...).

W paragrafie 5 umowy zastrzeżono prawo pożyczkodawcy do obciążenia pożyczkobiorcy kosztami powstałymi w wyniku niewywiązywania się z postanowień umowy, w szczególności odsetkami karnymi od zadłużenia przeterminowanego, ewentualnymi kosztami sądowymi, egzekucyjnymi zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz kosztami czynności upominawczych i windykacyjnych. Zgodnie z § 5 ust. 2 umowy zadłużeniem przeterminowanym są wszelkie należności wynikające z zaciągniętej pożyczki, a niespłacone w terminie lub w wysokości określonej w umowie. Odsetki karne od zadłużenia przeterminowanego naliczane są od dnia następującego po dniu, w którym spłata należności miała nastąpić do dnia poprzedzającego spłatę (§ 5 ust. 3). Oprocentowanie odsetek karnych od zadłużenia przeterminowanego każdorazowo jest równe czterokrotności wysokości obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP i na dzień zawarcia umowy wynosi 16% (§ 5 ust. 4). W paragrafie 8 uregulowane zostały kwestie dotyczące ponoszenia kosztów niewywiązywania się z umowy przez pożyczkobiorcę. I tak ustalono, że w razie niewykonywania lub nienależytego wykonywania postanowień umowy, w szczególności w przypadku każdorazowego opóźnienia w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych, pożyczkodawca będzie mógł podjąć względem pożyczkobiorcy i na jego koszt czynności upominawcze i windykacyjne, których łączny koszt co do każdorazowej przeterminowanej należności nie przekroczy 80 zł w stosunku miesięcznym, czynności te to upomnienia SMS, upomnienia drogą elektroniczną, upomnienia telefoniczne, wezwanie do zapłaty wysłane listem zwykłym, wezwanie do zapłaty wysłane listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, wizyta pracownika u pożyczkobiorcy (§ 8 ust. 3). W umowie określono również, że upomnienia smsowe i elektroniczne mogą być wysyłane, gdy pożyczkobiorca

opóźnia się ze spłatą raty dłużej niż 2 dni, upomnienia telefoniczne, gdy pożyczkobiorca opóźnia się dłużej niż 4 dni, wezwania listem zwykłym mogą być wysyłane, gdy pożyczkobiorca opóźnia się ze spłatą dłużej niż 6 dni, listem poleconym, gdy opóźnienie trwa dłużej niż 30 dni, a wizyty pracownika, , gdy opóźnienie przekracza 35 dni (§ 8 ust. 4-9). W paragrafie 10 ust. 3 umowy zastrzeżono, że w sytuacji, gdy pożyczkobiorca zalega ze spłatą dwóch kolejnych rat pożyczki, pożyczkodawca wzywa go na jego koszt do zapłaty, gdy należności nie zostaną uregulowane w terminie 7 dni, od daty odbioru wezwania do zapłaty pożyczkodawca ma prawo wypowiedzieć umowę. Ponadto strony przewidziały, iż od następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia zobowiązanie z tytułu udzielonej pożyczki staje się w całości wymagalne i traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane (§ 10 ust. 4). Ponadto w paragrafie 11 zastrzeżono, że korespondencja może być uznana za doręczoną w przypadku odmowy przyjęcia pisma przez pożyczkobiorcę, dwukrotnej adnotacji poczty „nie podjęto w terminie” oraz doręczenia pisma pełnoletniemu domownikowi.

Dowód:

- kopia umowy pożyczki- k.119-121.

W dniu 25 listopada 2013r. D. K. wpłacił na rachunek bankowy numer (...) (obecnie (...)) otwarty do obsługi pożyczki, kwotę 200 zł tytułem spłaty kredytu, z czego kwota 196,88 zł została zaliczona na spłatę bieżącej raty kredytu, a kwotę 2,04 zł rozksięgowano w dniu 13 grudnia 2013r. na poczet kapitału pożyczki. Dowód:

- historia rachunku kredytowego- k. 118.

W dniu 17 stycznia 2014r. do D. K. wysłane zostało na wskazany przez niego w umowie adres korespondencyjny ul. (...) w S. , wezwanie do zapłaty , w którym poinformowano, iż istnieje zaległość z tytułu umowy pożyczki (...) , która na dzień sporządzenia wezwania wynosi 395,19 zł + 10 zł z tytułu sporządzenia i wysłania pisma. Następnie pismem z dnia 11 lutego 2014r. wystosowano do D. K. ostateczne wezwanie do zapłaty przed wypowiedzeniem umowy, w którym wzywano do uiszczenia zadłużenia przeterminowanego w kwocie 484,44 zł + 15 zł z tytułu sporządzenia i wysłania wezwania. Wobec nie uiszczenia zaległości pismem z dnia 14 marca 2014r. umowa została D. K. wypowiedziana z zachowaniem terminu 30 dni od dnia doręczenia wypowiedzenia. W treści pisma wskazano, że zadłużenie przeterminowane wynosi 886,16 zł- 15 zł z tytułu sporządzenia i wysłania pisma i jeśli zostanie ono spłacone w terminie 30 dni od daty doręczenia wezwania wypowiedzenie będzie nieskuteczne i umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych warunkach. Wypowiedzenie nie zostało przez D. K. podjęte, poczta zwróciła korespondencję w dniu 7 kwietnia 2014r. po dwukrotnej awizacji z adnotacją „adresata nie zastano”.

W dniu 9 listopada 2015r. skierowano do D. K. dodatkowe wezwanie do zapłaty , w którym poinformowano, iż zadłużenie z tytułu umowy kredytu ratalnego wynosi 4.542,13 zł i kwota ta powinna zostać spłacona w terminie 7 dni od otrzymania pisma. Wezwanie skierowano na adres zamieszkania podany w umowie, ale nie zostało podjęte.

Dowód:

- kopie wezwań do zapłaty- k. 122, 123,

- kopia wypowiedzenia i potwierdzenia odbioru- k. 124, 125,

- kopia przedsądowego wezwania do zapłaty- 126, 127.

W dniu 02 grudnia 2015r. wystawiony został wyciąg z ksiąg (...) Bank S.A. w W. numer (...), w którym stwierdzono, iż w księgach banku (...) posiada wymagalne zadłużenie z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 14 stycznia 2013r. w wysokości 4.568,65 zł, na które składa się niespłacony kapitał w kwocie 3.738,55 zł i odsetki od zobowiązania przeterminowanego w kwocie 730,10 zł, zaś od dnia 2 grudnia 2015r. bankowi należne są odsetki ustawowe za opóźnienie naliczane od zadłużenia przeterminowanego.

Dowód:

- wyciąg z ksiąg banku- k. 117.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne do kwoty dochodzonej przez powoda należności głównej, tj. 3.738,55 złotych z tytułu udzielonej umowy pożyczki oraz odsetek od należności przeterminowanych w kwocie 730,10 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie,

w pozostałym zaś zakresie, tj. co do dochodzonych od pozwanego kosztów czynności windykacyjnych wynoszących 100 zł, okazało się bezzasadne i jako takie podlegało oddaleniu.

Wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Dodatkowo zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Po myśli ust. 2 umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności strony umowy, kwotę i walutę kredytu; cel, na który kredyt został udzielony; zasady i termin spłaty kredytu; wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany; sposób zabezpieczenia spłaty kredytu; zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu; terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych; wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje; warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Sąd ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie na podstawie dowodów zaofiarowanych przez powoda, które po ich doręczeniu stronie pozwanej nie zostały zakwestionowane. Wśród tych dowodów najistotniejsze znaczenie miał dokument umowy pożyczki z dnia 14 października 2013r. z której wynika, że A. Bank działając przez pośrednika udzielił pozwanemu pożyczki gotówkowej na zakup towarów konsumpcyjnych w łącznej kwocie 3.937,47 zł, a pozwany zobowiązał się do jej zwrotu w 20 równych ratach miesięcznych po 196,88 zł każda płatnych do 13. dnia każdego miesiąca. W umowie wskazano numer rachunku do spłaty pożyczki numer (...) (obecnie (...)), a powód przedstawił także zestawienie operacji na tym rachunku bankowym, z którego wynika, że w dniu 25 listopada 2013r. D. K. wpłacił tam kwotę 200 zł tytułem spłaty kredytu, z czego kwota 196,88 zł została zaliczona na spłatę bieżącej raty kredytu, a kwotę 2,04 zł rozsięgowano w dniu 13 grudnia 2013r. na poczet kapitału pożyczki. Kolejnym istotnym dowodem było skierowane do pozwanego wezwanie do zapłaty, a także wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 14 października 2013r. doręczone w dniu 7 kwietnia 2014r., z którego wynikało, że z uwagi na istniejące zaległości w spłacie wynoszące 886,16 zł. Bank wypowiedział umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia, jednocześnie oświadczając, iż uregulowanie zaległości w tym terminie spowoduje kontynuowanie umowy na dotychczasowych warunkach. Do akt sprawy powód przedłożył także wezwanie do zapłaty poprzedzające wypowiedzenie umowy i datowane na dzień 11 lutego 2014r. Oba pisma zostały prawidłowo doręczone na adres pozwanego do doręczeń wskazany w umowie pożyczki, co wynika z dołączonych dowodów doręczenia. Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, iż z dniem 8 maja 2014 r. cała kwota pożyczki wraz z naliczonymi już odsetkami od zadłużenia przeterminowanego była wymagalna. Pozwany nie kwestionował powyższych dokumentów w toku niniejszego postępowania, a w sprzeciwie sformułował jedynie bardzo ogólnie swoje stanowisko oświadczając, iż kwestionuje roszczenie powoda co do zasady i co do wysokości, należy więc uznać, że dokumenty te są wiarygodne, a roszczenie powoda co do swojej zasady zostało należycie wykazane. Należy również podkreślić, iż w okolicznościach sprawy wobec braku konkretnych zarzutów pozwanego jego zachowanie polegające na wpłacie pierwszej raty pożyczki na wskazany w umowie pożyczki rachunek bankowy stanowi niewłaściwe uznanie długu wobec powoda. W judykaturze i piśmiennictwie przyjmuje się, że ten rodzaj uznania długu różni go istotnie od uznania właściwego, które ma charakter czynności prawnej związanej ze złożeniem oświadczenia woli zmierzającego do wywołania skutków prawnych. Celem uznania właściwego jest ustalenie lub stabilizacja istniejącej między stronami sytuacji prawnej. Stąd w doktrynie wyrażane były poglądy o możliwości zaliczenia uznania właściwego długu do kategorii umów ustalających. Uznanie niewłaściwe długu jest zaś

aktem wiedzy dłużnika. Według poglądów części autorów uznanie niewłaściwe w rzeczywistości stanowi przyznanie prawa. Taki charakter uznania niewłaściwego zaaprobował też Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia z dnia 7 grudnia 1957 r. (OSPiKA 1958, póż. 194} stwierdzając między innymi, że „uznanie niewłaściwe nie jest czynnością prawną, a jedynie przyznaniem obowiązku świadczenia wynikającego z innego źródła, a więc deklaratywnym stwierdzeniem, że taki obowiązek istnieje i że dłużnik nie zamierza się uchylić od jego wypełnienia”. Sąd miał na uwadze także uchwałę składu siedmiu sędziów z dnia 30 grudnia 1964 r. (OSNCP z 1965 r. póż. 90), odnośnie kwestii charakteru prawnego uznania roszczenia w jego postaci tzw. właściwej i niewłaściwej. SN stwierdził, iż „właściwe uznanie roszczenia” stanowi czynność prawną, której treścią jest ustalenie zakresu istniejącego długu, podczas gdy tzw. „uznanie niewłaściwe” jest oświadczeniem wiedzy, jednostronnym przyznaniem faktów, dla skuteczności którego nie jest wymagana żadna szczególna forma i które może być także dorozumiane, np. na skutek częściowego wykonania zobowiązania, prośby dłużnika o odroczenie terminu płatności lub też jak to miało miejsce w przedmiotowej sprawie - prośby o nie występowanie na drogę sądową; czy prośby aby poczekać na potwierdzenie salda bo pracownik jest na urlopie (tak również wyrok SN z dnia 19.09.2002r., sygn. akt II CKN 1312/00).

Powód wskazał, iż w skład kwoty objętej powództwem wchodzi niespłacony kapitał w kwocie 3.738,55 zł, odsetki umowne od zobowiązania przeterminowanego w kwocie 730,10 zł, opłaty umowne w kwocie 100 zł. Istotną częścią żądania była więc kwota naliczonych przez powoda odsetek od niespłaconych terminowo rat. Podstawą naliczenia tych odsetek jest umowa pożyczki z dnia 14 października 2013r. W paragrafie 5 umowy zastrzeżono prawo pożyczkodawcy do obciążenia pożyczkobiorcy kosztami powstałymi w wyniku niewywiązywania się z postanowień umowy, w szczególności odsetkami karnymi od zadłużenia przeterminowanego, ewentualnymi kosztami sądowymi, egzekucyjnymi zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz kosztami czynności upominawczych i windykacyjnych, w § 5 ust. 3 ustalono, iż odsetki karne od zadłużenia przeterminowanego naliczane będą od dnia następującego po dniu, w którym spłata należności miała nastąpić do dnia poprzedzającego spłatę, zaś w § 5 ust. 4 ustalono, że oprocentowanie odsetek karnych od zadłużenia przeterminowanego każdorazowo jest równe czterokrotności wysokości obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP. Po myśli art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy wynika to z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji właściwego organu. Powód przedstawił wyliczenie odsetek, z które odpowiada postanowieniom umownym i ustalonym terminom płatności rat, a także wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Wobec powyższego należało w całości żądanie tym zakresie uwzględnić.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie, których powód żądał od dnia wniesienia pozwu Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., stanowiącego o odsetkach za opóźnienie i ich maksymalnej wysokości.

Sąd oddalił powództwo co do kwoty 100 zł naliczonych przez powoda opłat umownych za czynności upominawcze i windykacyjne podejmowane wobec pozwanego. W umowie z dnia 14 października 2013r. zastrzeżono możliwość obciążenia pozwanego takimi kosztami, jednak udzielający przedmiotowej pożyczki powód jest przedsiębiorcą zajmującym się prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie usług bankowych, w tym udzielania pożyczek gotówkowych i przy zawieraniu umów posługuje się wzorcami umownymi. Dlatego też należało ustalić, czy postanowienia umowy zawartej przez strony, były dla jej stron wiążące. Sąd bowiem może, a nawet powinien dokonywać oceny postanowień zawartych umów, a także postanowień samych wzorców umów, co do ich zgodności z prawem. Ocena ta może zostać dokonana in concreto w toczącym się między przedsiębiorcą, a konsumentem sporze, którego przedmiotem są skutki prawne określonego postanowienia umowy. Umowy konsumenckie podlegają ocenie w świetle klauzuli generalnej z art. 385¹ § 1 k.c. z wyłączeniem jedynie jednoznacznie sformułowanych postanowień określających główne świadczenia stron oraz tych postanowień, na których treść konsument miał rzeczywisty wpływ, co musi zostać wykazane przez oferenta – tak: Sąd Apelacyjny w Warszawie, w wyroku z dnia 15 czerwca 2007 roku, VI Ca 228/07.

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając

jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Postanowienie umowy może zatem zostać uznane za niedozwolone po łącznym spełnieniu wskazanych wyżej przesłanek. Kodeks cywilny, w art. 221 pod pojęciem konsumenta wskazuje osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Zawarta pomiędzy stronami umowa pożyczki nie była związana z działalnością zawodową ani gospodarczą pozwanego.

Obie wskazane w (...) § 1 k.c. formuły prawne służą ocenie tego, czy klauzule umowne przekraczają zakreślone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej w zakresie kształtowania praw i obowiązków stron konsumenckiego stosunku obligacyjnego twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta – tak:

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 lipca 2005 roku, I CK 832/04.

W rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. rażąco naruszenie interesów konsumenta, oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku.

Postanowienie umowne kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, gdy owa sprzeczność rażąco narusza jego interesy.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 roku, wydanego w sprawie o sygnaturze akt VI ACa 262/11 istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien wyrażać się on informowaniem o wynikających z umowy uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu umowy i jej realizacji, rzetelnym traktowaniu konsumenta jako równorzędnego partnera umowy.

Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można więc uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Działania te potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania.

W ocenie Sądu postanowienia umowy z dnia 14 października 2013r. , są niedozwolone w zakresie, w jakim przewidują obowiązek uiszczenia przez pożyczkobiorcę kosztów z tytułu działań upominawczo – windykacyjnych w określonej w umowie wysokości. Ocena nieuczciwego charakteru postanowienia umownego w ramach kontroli abstrakcyjnej wymagała dokonania przez Sąd weryfikacji „przyzwoitości” konkretnej klauzuli. Sąd powinien ustalić, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli. Jeżeli konsument byłby w lepszej sytuacji, gdyby konkretnego postanowienia nie było, należy przyjąć, że ma ono charakter nieuczciwy. Przy powyższej ocenie założeniem powinno być, że to konsument ma być głównym beneficjentem rywalizacji między przedsiębiorcami – tak: Sąd Apelacyjny w Warszawie, w wyroku z dnia 25 maja 2010 roku, VI ACa 1256/09.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zapisy umowy, które zastrzegają konieczność uiszczenia świadczenia ubocznego w postaci kosztów czynności upominawczo – windykacyjnych na poziomie określonym we wzorcu, ewidentnie naruszają interesy konsumenta oraz kształtują jego prawa w sposób sprzeczny

z dobrymi obyczajami, a tym samym stanowią klauzule niedozwolone w rozumieniu

art. 385¹ § 1 k.c. i należy uznać je za godzące w równowagę kontraktową tego stosunku. Skutkuje to ich bezskutecznością w zakresie wysokości przedmiotowych opłat.

W rozstrzyganym stanie faktycznym, w ocenie Sądu nie pozostaje zatem wątpliwym, że ustalone jednostronnie przez pożyczkodawcę zapisy umowne zmierzały w istocie do obejścia ustawy w zakresie odsetek maksymalnych, umożliwiając powodowi czerpanie korzyści wyższych niż te, które mógłby uzyskać stosując maksymalne

oprocentowanie pożyczki . Ustalone w tym zakresie zapisy pozostają zatem w sprzeczności z art. 58 k.c. i wobec braku odpowiednich przepisów ustawowych – należy je uznać za nieważne.

Niewątpliwie również pobierane opłaty należało uznać za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Przywołać należy w tym kontekście treść przepisu art. 353¹ k.c., stosownie do którego treść lub cel stosunku prawnego ułożonego przez strony nie może sprzeciwiać się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Zdaniem Sądu zapisy postanowień umowy pożyczki, sprzeczne są z zasadami współżycia społecznego i kształtują obowiązki drugiej strony umowy (pożyczkobiorcy – pozwanego) w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami. Określone bowiem przez stronę powodową dodatkowe opłaty nie mają jakiegokolwiek uzasadnienia i powiązana ekonomicznego z poniesionymi rzeczywiście wydatkami.

Sąd nie znalazł żadnej podstawy do obciążenia pozwanego poniesionymi przez stronę powodową kosztami działań określonych jako koszty windykacyjne za wysłaną korespondencję. Trudno uznać za zasadne przerzucanie na klientów kosztów prowadzenia windykacji przedsądowej przez podmiot zajmujący się zawodowo udzielaniem pożyczek gotówkowych. Koszty takie związane są z ryzykiem prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług finansowych i winny być wkalkulowane przez przedsiębiorcę w poczet kosztów bieżącej działalności, a konieczność ich ponoszenia zabezpieczona w inny sposób niż bezpośrednio obciążaniem nimi pożyczkobiorców po dniu wymagalności należności i to w takiej wysokości. Z powodów wskazanych powyżej, kwestionowane postanowienia umowy są nieważne w takiej części, w jakiej – w okolicznościach sprawy – zasady współżycia społecznego ograniczają zasadę swobody umów (art. 353¹ k.c. w zw. z art. 58 § 2 i 3 k.c.).

Tak argumentując Sąd orzekł jak w punktach I i II sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt III sentencji, na podstawie przepisów art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w przepisie art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić stronie przeciwnej na jej żądanie poniesione przez nią koszty procesu niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powódka poniosła koszty w wysokości 675 zł (58 zł opłata do pozwu, 600 zł wynagrodzenie pełnomocnika i 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa). W związku z tym, że wygrała spór w ok. 98% Sąd zasądził od pozwanego na jej rzecz całą powyższą kwotę. Dodatkowo należało pobrać od pozwanego kwotę 42 zł tytułem pozostałych nieuiszczonych w toku postępowania kosztów sądowych. Zgodnie z art. 28 pkt 2 ustawy o kosztach sądowych opłata w sprawie podlegającej rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym przy wartości przedmiotu sporu wynoszącej od 2000 do 5000 zł wynosi 100 zł, ponieważ powód zapłacił jedynie 58 zł , pozostałą część należało pobrać od